

ИЗВЈЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЗА 2017. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-09-16-1-764/18

Сарајево, јули 2018. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	КРИТЕРИЈУМИ	6
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	УВОД	7
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА	7
2.1	Реализоване препоруке	7
2.3	Нереализоване препоруке	8
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	9
3.1	Организација и руковођење	10
3.2	Финансијско управљање и контрола	10
3.3	Интерна ревизија	10
3.4	Превенција корупције	11
4.	БУЏЕТ	11
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ	12
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	12
5.1.1	Бруто плате	13
5.1.2	Накнаде запослених	14
5.1.3	Путни трошкови	14
5.1.4	Набавка материјала	14
5.1.5	Издаци за употребу возила	14
5.1.6	Капитални издаци	16
5.2	Преглед прихода и примитака	16
5.3	Биланс стања	18
5.3.1	Средства	18
5.3.2	Обавезе и разграничења	19
5.3.3	Попис средстава и обавеза	19
5.4	Преглед динамике запошљавања	21
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	21
6.1	Набавка возила	22
6.2	Набавка униформи	23
6.3	Директни споразуми	24
6.4	Реализација уговора и оквирних споразума	24
7.	ОСТАЛО	26
7.1	Судски спорови	26
8.	КОМЕНТАРИ	27
	ПРИЛОЗИ	27

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Граничне полиције Босне и Херцеговине (у даљем тексту Гранична полиција БиХ)** за 2017. годину који обухватају: биланс стања, преглед прихода, примитака и финансирања, преглед расхода и издатака из буџета, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Граничне полиције БиХ одговорно је за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просудби ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опће презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ приказују фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2017. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Граничне полиције БиХ за 2017. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Гранична полиција БиХ руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Граничне полиције БиХ је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености. Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Граничне полиције БиХ, према дефинисаним критеријумима, усклађено са законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Мишљење

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Граничне полиције БиХ за 2017. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- надлежне институције нису донијеле Правилник о исплати додатка на плату полицијских службеника, што је прописано чланом 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине (тачка 5.1.1 Извјештаја);
- недостатке и слабости у поступцима јавних набавки (тачка 6. Извјештаја);
- имплементацију Споразума о провођењу поступака јавних набавки (заједничке набавке) за полицијска тијела у БиХ (тачка 6.5 Извјештаја).

Сарајево, 16.07.2018. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези са истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену објективности и истинитости финансијских извјештаја и оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о интерној ревизији;
- Закон о дирекцији за координацију полицијских тијела и агенцијама за подршку полицијској структури БиХ;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. УВОД

Гранична полиција БиХ је управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ с оперативном самосталношћу, основана ради обављања послова везаних за надзор и контролу преласка границе Босне и Херцеговине и других послова прописаних Законом о Граничној полицији БиХ¹.

Гранична полиција БиХ је успоставила шест регионалних теренских канцеларија у оквиру којих дјелује 26 локалних организационих јединица. Поред тога, Гранична полиција БиХ има Централну истражну канцеларију. Сједиште Граничне полиције БиХ је у Сарајеву.

Одговорна лица Граничне полиције БиХ су директор и замјеник директора. Директора и замјеника директора именовао је Савјет министара БиХ у априлу 2014. године на мандат од четири године. Директор је за свој рад одговоран министру безбједности и Савјету министара БиХ.

У вријеме вршења завршне ревизије окончана је конкурсна процедура и извршено именовање директора на још један мандат од четири године. Такође, извршено је и именовање замјеника директора.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Граничне полиције БиХ за 2016. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала мишљење с резервом на усклађеност пословања Граничне полиције БиХ са законима и другим прописима, док је мишљење на финансијске извјештаје било позитивно. Мишљење с резервом на усклађеност с прописима који регулишу пословање Граничне полиције БиХ је било по основу утврђених неправилности приликом провођења јавних набавки и исплате полицијског додатка. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Гранична полиција БиХ је поступила у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности и недостатака идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2016. годину. Гранична полиција БиХ је сачинила Акциони план за реализацију препорука из извјештаја за 2016. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука.

2.1 Реализоване препоруке

- Проведена је процедура и извршен избор добављача за набавку услуга превођења, сходно Анексу II дио Б Закона о јавним набавкама.
- Успостављен је комисијски пријем робе и нису уочени случајеви да једно лице заприма робу у складишту.
- Није уочено одступање од аката који су донесени кроз поступак јавне

набавке (мишљења, појашњења тендерске документације).

- Тестирањем путних трошкова нисмо уочили одобравања службених путовања и исплаћене аконтације за запослене који нису поднијели обрачун путног налога и правдали исплаћену аконтацију за раније обављено службено путовање.

2.2 Препоруке чија је реализација у току

- Мада није било значајнијих активности на успостави система финансијског управљања и контроле у 2017. години, можемо казати да су те активности интензивиране почетком 2018. године, што је резултовало мапирањем процеса, процјенама ризика, успоставом регистра ризика, о чему ћемо коначну оцјену дати у ревизији за 2018. годину.
- Од септембра 2017. године реализација трошкова смјештаја за службена путовања у земљи врши се највећим дијелом безготовински, на основу наруџбеница, без закљученог уговора.
- Успостављен је одређени начин праћења реализације уговора и оквирних споразума који није у директној вези са складиштем.
- У мањем обиму, у односу на претходну годину, су уочена одступања планираних износа набавки капиталних издатака у односу на вриједност извршене набавке.
- Одређене слабости у јавним набавкама, попут примјене захтјева из члана 45. Закона о јавним набавкама нису уочене, али је поново уочено да се у раду комисија за јавне набавке увијек не образлаже зашто се прихвата понуда и предлаже закључење уговора када је иста изнад процијењене вриједности набавке.
- У 2018. години је потписан споразум између полицијских агенција о провођењу заједничких набавки, тако да ћемо ефекте по закљученом споразуму моћи сагледати у наредном периоду.
- У погледу принудне наплате изречених казни за прекршаје, покренуте су активности у сарадњи с Министарством правде и Министарством финансија и трезора БиХ како би се уочени проблем отклонио. Сходно томе, Савјет министара је формирао комисију за сагледавање ове проблематике, у којој су и представници Граничне полиције узели учешће.
- При сагледавању захтјева из тендерске документације (нацрта уговора који је саставни дио исте) и коначно закљученог уговора, нисмо уочили одступања изузев у једном случају који није суштинске природе.
- Планиране вриједности и реализовани износи директних споразума су међусобно знатно усклађенији по вриједности него у претходној години.
- По питању надоградње Регистра новчаних казни обављени су разговори у IDDEEA-и, одређена унапређења система су извршена, али није извршена надоградња система на начин да се унесени износ казне, уколико се уплати 50% (што је законска могућност) у року од 8 дана, аутоматски евидентира као потпуно извршење обавезе.

2.3 Нереализоване препоруке

- Нису предузимане активности на преиспитивању постојећег начина расподјеле и кориштења специјализованих службених возила у смислу члана 2. став 2. Правилника о условима набавке и начина кориштења

службених возила у институцијама БиХ.

- Није вршена анализа употребе постојећег возног парка у циљу утврђивања рентабилности употребе одређеног броја возила.
- Није регулисано питање полицијског додатка како је то приписано Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ.
- Поново су уочене слабости приликом планирања јавних набавки (одступања од првобитно планираног рока почетка набавке, дефинисања рока провођења поступака у Плану јавних набавки, непровођења набавки за неке планиране позиције и сл.).
- Нису вршене анализе с аспекта одређивања рокова за реализацију уговора за сложене предмете набавке.
- У 2017. години није проведена процедура набавке одржавања возила у гарантном року.
- При провођењу набавке возила поново је уочено да се техничка спецификација сачињава на начин да исту може задовољити возило једне марке и модела возила (комби возила) које се цијеновно уклапа у процијењену вриједност набавке.
- Поново су уочена одступања процијењених и понуђених износа при набавци дијелова униформи.
- Приликом провођења директних споразума има одступања у односу на захтјеве из интерног акта који регулише питање директног споразума (истраживање тржишта и сл.).
- Нисмо се увјерили да се приликом реализације уговора врши праћење свих подкритеријума који су били основ за избор најповољнијег понуђача (набавка тонера – подкритеријум број принтаних страница).
- Потраживања за неплаћене казне и даље остају неријешено питање. Гранична полиција БиХ је предузимала активности које су у домену њене надлежности. Потраживања се и даље не евидентирају у Главној књизи, али Гранична полиција БиХ је наложила да се врши мјесечно савњавање наплаћених прихода од новчаних казни. Такође је упутила допис према BHDSA да се предузму одређене активности на покушају наплате новчаних казни од авиокомпанија које немају представништва у БиХ.

Није проведена набавка услуга одржавања возила (претходно закључени оквирни споразум покрива и 2018. годину), како бисмо могли провјерити начин поступања у погледу подуговарања, а у вези с провјером квалифицираности подуговарача.

Није вршена набавка аутогума као одвојена набавка, с обзиром на то да је још увијек на снази оквирни споразум по којем су аутогуме дио уговора о одржавању возила те сходно томе реализација препоруке није могла бити сагледана у цијелости.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Гранична полиција БиХ је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

3.1 Организација и руковођење

Правилником о унутрашњој организацији Граничне полиције БиХ, уређен је начин рада и руковођења Граничном полицијом БиХ, те опис радних мјеста полицијских службеника, државних службеника и запосленика. Правилник је донесен 2005, а измијењен 2013. године. Правилником о унутрашњој организацији систематизована су радна мјеста за 2.646 извршилаца. На 31.12.2017. године у Граничној полицији БиХ је било 2.082 запослених, што значи да су, у односу на укупан број систематизованих радних мјеста, непопуњена 564. Буџетом за 2017. годину планиран је 2.371 запосленик.

Према добијеним информацијама, Гранична полиција БиХ је припремила нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста који је, са мишљењима надлежних институција, у мају 2018. године, доставила Министарству безбједности БиХ, које је надлежно да исти упути Савјету министара БиХ на давање сагласности.

3.2 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле није био у цијелости имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ у 2017. години.

Међутим, увидом у активности проведене у 2018. години можемо констатовати да је почетком марта 2018. године именована Радна група за имплементацију финансијског управљања и контроле која је била задужена да у року од 60 дана изврши сљедеће: сачини мапе пословних процеса; сачини јединствени документ мапе пословних процеса, утврђених, процијењених и евидентираних ризика по организационим јединицама и радним мјестима; обједини мапе ризика које су евидентирале организационе јединице; изради Регистар ризика у складу са Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ; ажурира постојеће и изради нове интерне акте који се односе на финансијско управљање и контролу у складу са законском регулативом.

Сходно наведеном, Радна група је, узимајући у обзир величину институције и број организационих јединица, имала за обавити врло захтјеван задатак у релативно кратком року. Према добијеним информацијама, Радна група је извршила делегиране задатке, а коначну оцјену извршених активности ћемо дати у извјештају за 2018. годину.

Гранична полиција БиХ је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2017. годину и доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

3.3 Интерна ревизија

Гранична полиција БиХ има успостављену функцију интерне ревизије у складу са

Законом о интерној ревизији институција БиХ, provedбеним актима и актима субјекта ревизије.

Јединица за интерну ревизију Граничне полиције БиХ је сачинила План рада у децембру 2016. године, којим је било планирано обављање осам ревизија, и то седам редовних и једна накнадна ревизија у 2017. години. Све планиране ревизије су и извршене у 2017. години.

Извршене су интерне ревизије сљедећих процеса: јавне набавке, благајничко пословање, управљање људским ресурсима, ревизија издатака за текуће одржавање и услуге превоза и горива, ревизија прихода од продаје сталних средстава и прекршајних налога у Граничној полицији БиХ, ревизија набавке материјала, ревизија пописа (инвентарисања) и накнадна ревизија управљања људским ресурсима.

Јединица за интерну ревизију је доставила податке Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ за израду Годишњег консолидованог извјештаја интерне ревизије за 2017. годину.

Уочено је да се у извјештајима о обављеним ревизијама не врши увијек класификација датих препорука, односно рангирање истих према значајности (тачка 3.2.5.3. Приручника за интерну ревизију са стандардима интерне ревизије).

3.4 Превенција корупције

Савјет министара БиХ је 2015. године усвојио Стратегију за борбу против корупције за период 2015–2019. година.

Сходно наведеној стратегији, Гранична полиција БиХ је, након прибављеног позитивног мишљења Агенције за превенцију и координацију борбе против корупције БиХ у марту 2016. године, донијела План за борбу против корупције за период 2016–2017. година.

Гранична полиција БиХ је у јануару 2017. године доставила Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције Информацију у вези с испуњавањем обавеза из Стратегије за борбу против корупције 2015–2019. година и Акционог плана за њезино спровођење.

У јануару 2018. године сачињен је Извјештај о проведеним активностима на реализацији Плана борбе против корупције за период од 01.04.2016. до 31.12.2017. године, који је достављен директору Граничне полиције БиХ.

План борбе против корупције за период 2018–2019. година Гранична полиција БиХ је донијела у децембру 2017. године.

Констатовано је да нису вођене активности на изради Плана интегритета сходно Стратегији за борбу против корупције 2015–2019. година.

Узимајући у обзир надлежности Граничне полиције БиХ, број поступака који су вођени и који се воде против запослених, а који се могу везати за коруптивно дјеловање, сматрамо да се питању превенције корупције и у наредном периоду треба посветити посебна пажња.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2017. годину¹, Граничној полицији БиХ су, у буџету, одобрена средства у износу од 74.080.000 КМ, што је за 100.000 КМ мање у односу на

одобрени буџет за 2016. годину.

У Табели 1. приказан је преглед одобреног и извршеног буџета.

Табела 1.

Износи у КМ

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
Текући издаци	71.620.000	-	71.620.000	64.737.108	90
Капитални издаци	2.460.000	3.743	2.463.743	1.828.275	74
Текући грантови	-	-	-	-	-
Вишегодишња капитална улагања	-	-	-	-	-
Новчане донације	-	-	-	-	-
Укупно:	74.080.000	3.743	74.083.743	66.565.383	90

Гранична полиција БиХ је, сходно приказаном у претходној табели, на располагању у 2017. години имала средства у износу од 74.083.743 КМ. Износ усклађивања у износу од 3.743 КМ на позицији капитални издаци се односи на више наплаћени износ од продаје сталних средстава (возила) у односу на планирани (150.000 КМ).

Гранична полиција БиХ у 2017. години није вршила реструктурисање расхода. Уз одобрење Министарства финансија и трезора БиХ извршена је промјена намјенске структуре капиталних издатака у децембру 2017. године у износу од 23.000 КМ.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ

Гранична полиција БиХ је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2017. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Годишњи финансијски извјештаји Граничне полиције БиХ нису објављени на web страници (<http://www.granpol.gov.ba>).

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 01.01. до 31.12.2017. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 66.565.383 КМ, што је у односу на расходе планиране буџетом за 2017. годину мање за 7.518.360 КМ.

Значајни расходи односе се на: бруто плате (49.255.740 КМ), накнаде трошкова запослених (9.998.931 КМ), набавку материјала (2.930.000 КМ), издатке за услуге превоза и горива (856.839 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата са 31.12.2017. године износе 49.255.740 КМ, односно 92% одобрених буџетских средстава. У децембру 2017. године у Граничној полицији БиХ је исплаћена плата за 2.082 запослена лица.

Нето стимулације са 31.12.2017. године реализоване су, на основу донесених рјешења о исплати сходно поднесеним приједлозима за исплату непосредно надређених или директора, у нето износу од 131.069 КМ за 421 запосленог.

Такође, стимулације су исплаћиване за чланове у Дисциплинској комисији за полицијске службенике, а висина новчане накнаде је утврђивана у процентуалним износима од плате члана комисије (30%, 20%...). Исплата је вршена периодично свака три мјесеца. Исплаћене су стимулације и члановима Комисије за попис имовине, обавеза и потраживања на 31.12.2016. године.

Додатак на плату полицијским службеницима: Полицијски службеници у Граничној полицији БиХ остварују полицијски додатак у износу од 35% од основне плате на основу Одлуке директора из 2008. године, којом се утврђује списак радних мјеста у Граничној полицији БиХ, припадајућим платним разредима, коефицијентима и посебним додацима. У рјешењима о коефицијентима полицијских службеника се наводи и право на посебан додатак. Будући да не постоји подзаконски акт којим би се регулисала висина посебног додатка за полицијске службенике сходно одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, у Извјештају ревизије за 2016. годину је дата препорука Граничној полицији БиХ да настави инсистирати код надлежних институција на доношењу поменутог акта. Правилник о полицијском додатку није усвојен у 2017. години те је исплата полицијског додатка вршена као и ранијих година. Из Граничне полиције БиХ су у више наврата упућивали акте према надлежним институцијама у циљу доношења наведеног акта.

Узимајући у обзир да би се Правилник о полицијском додатку односио на све полицијске агенције на нивоу БиХ, а да Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ није обухваћена Дирекција за координацију полицијских тијела у БиХ, у 2017. години приступило се измјенама и допунама наведеног закона у циљу стварања претпоставки да се и поменута полицијска агенција обухвати Правилником о полицијском додатку који треба бити донесен.

Сходно наведеном, након претходно проведене процедуре преко Савјета министара БиХ, Парламентарна скупштина БиХ је на 54. сједници Представничког дома, одржаној 14.12. и 15.12.2017. године и на 36. сједници Дома народа, одржаној 20.2.2018. године, усвојила Закон о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ у дијелу који се односи на посебан додатак (полицијски додатак), али у различитим текстовима. Будући да је Закон о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ усвојен у различитим текстовима у домовима Парламентарне скупштине БиХ, основана је Заједничка комисија за усаглашавање текста Закона. Процес усаглашавања текста Закона у вријеме вршења ревизије није био окончан.

Препорука

Препоручује се руководству Граничне полиције БиХ да настави инсистирати на рјешавању питања доношења подзаконског акта, код надлежних

институција, којим ће се регулисати исплата полицијског додатка полицијским службеницима сходно Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ.

5.1.2 Накнаде запослених

Укупне накнаде трошкова запослених на 31.12.2017. године остварене су у износу од 9.998.931 КМ. Најзначајнији износи накнада трошкова запослених се односе на: превоз с посла и на посао (4.126.292 КМ), накнаде за топли оброк (2.723.119 КМ), регрес за годишњи одмор (640.380 КМ), отпремнине због одласка у пензију (591.232 КМ).

5.1.3 Путни трошкови

Укупно остварени издаци за путне трошкове у 2017. години износе 214.878 КМ, од чега се на трошкове путовања у земљи односи 147.168 КМ, а на трошкове путовања у иностранству 67.710 КМ. Значајнији издаци односе се на трошкове смјештаја за службена путовања у земљи (56.758 КМ), трошкове дневница у земљи (88.919 КМ) те трошкове дневница у иностранству (52.017 КМ).

Ревизионим поступцима констатовано је да Гранична полиција БиХ за већи дио реализованог износа трошкова смјештаја у земљи нема закључен уговор за услуге смјештаја на основу проведене процедуре путем Анекса II дио Б Закона о јавним набавкама. Према препорукама Канцеларије за ревизију након претходне ревизије, Гранична полиција БиХ је у фебруару 2018. године покренула процедуру за хотелски смјештај, међутим, поступак набавке је поништен јер је пристигла једна понуда чија је вриједност знатно већа од процијењене вриједности набавке.

5.1.4 Набавка материјала

Укупни издаци за набавку материјала у 2017. години износе 2.349.518 КМ. Најзначајнији издаци за набавку материјала се односе на: издатке за униформе, материјал и платно (1.889.715 КМ), материјал за јавни ред и безбједност (143.336 КМ), компјутерски материјал (88.110 КМ).

5.1.5 Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу и одржавање возила у 2017. години износе 1.432.900 КМ. Значајнији издаци односе се на набавку горива (773.965 КМ), набавку материјала и услуга одржавања возила (288.363 КМ) те услуге осигурања возила (173.091 КМ).

Гранична полиција БиХ је закључно са 31.12.2017. године располагала са 327 возила, при чему је од тог броја 211 возила обиљежено логом Граничне полиције БиХ, а 116 возила је необиљежено.

Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ, који је донио Савјет министара БиХ, Граничној полицији БиХ је одређено кориштење три службена возила и могућност доношења правилника о „специјализованим возилима“. Увидом у документацију може се констатовати да је

једно возило класифицирано као службено, док су сва остала возила, као и друга превозна средства којима располаже Гранична полиција БиХ, сврстана у „специјализована возила“.

Гранична полиција БиХ је Правилником о условима набавке и начину кориштења специјализованих службених возила (у даљем тексту: Правилник о возилима), на који је сагласност дао Савјет министара БиХ, дефинисала број и врсту возила која може да набавља, максималну вриједност по свакој врсти возила, као и право на кориштење и управљање специјализованим возилима. Тако, на примјер, за набавку комби возила дефинисана је максимална појединачна вриједност до 85.000 КМ, док је за набавку путничког моторног возила дефинисана максимална појединачна вриједност до 90.000 КМ.

Гранична полиција БиХ континуирано врши занављање возног парка, тако да је и у 2017. години планирана и извршена продаја и куповина возила. Продата су 22 возила, а купљено 13 комби возила.

Сагледавајући употребу возила, може се констатовати да је и у 2017. години кориштено дато право на употребу возила 24 часа, односно возила дата за долазак на посао и одлазак с посла. Директор је одлуком одобрио, поред три возила која су дата на располагање 24 часа, кориштење и 13 возила за долазак на посао и одлазак с посла. Право кориштења возила за долазак на посао и одлазак с посла имају шеф кабинета, начелник интерне ревизије и начелници организационих јединица. С обзиром на то да је Правилником о службеним возилима Савјета министара БиХ дефинисано да су службена специјализована возила намијењена за обављање оперативних полицијских, обавјештајних и осталих безбједносних и инспекцијских активности, сматрамо да се долазак на посао и одлазак с посла не може подвести под наведене активности. Такође, Правилником о возилима Граничне полиције БиХ дефинисано је да директор може, у циљу обезбјеђења континуитета и ефикасности у извршењу послова и задатака, утврдити право на кориштење специјализованих службених возила у складу с оперативним потребама. Можемо констатовати да се дато право на кориштење возила (одлазак и долазак на посао) заснива на функцији, а не на реалној потреби извршења посла. Увидом у поједине путне налоге за возила дата на кориштење у наведене намјене може се констатовати да возила нису кориштена за друге службене активности, већ само за превоз на дестинацији мјесто рада – мјесто пребивалишта лица којем је возило дато на кориштење. Узимајући у обзир све наведено, сматрамо да презентовано располагање специјализованим возилима није у потпуности у складу с чланом 2. став 2. Правилника о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ.

Препорука

Препоручујемо преиспитивање распореда возног парка у циљу усклађивања са стварном намјеном специјализованих службених возила прописаном Правилником о условима набавке и начину кориштења службених возила у институцијама БиХ.

Анализирајући расположиви возни парк Граничне полиције БиХ може се, на основу евиденција о употреби возила, констатовати да су поједина возила у 2017. години прешла релативно малу километражу (изузимајући при томе возила која су у употребу стављена у 2017. години).

Наиме, сходно презентованим евиденцијама, 41 возило је појединачно прешло на годишњем нивоу мање од 5.000 км. Наведено указује на потребу провођења детаљне анализе употребе возног парка Граничне полиције БиХ, а све у циљу економичног

располагања јавним средствима.

5.1.6 Капитални издаци

Укупна вриједност капиталних издатака који су планирани и одобрени у буџету у 2017. години износи 2.463.743 КМ. Значајну ставку капиталних издатака чини опрема која је планирана у износу од 2.009.743 КМ, а остварена у износу од 1.558.550 КМ. У оквиру набављене опреме најзначајнији износи се односе на: моторна возила (904.781 КМ), опрему за пренос података и гласа (233.810 КМ), компјутерску опрему (177.820 КМ), полицијску опрему (120.680 КМ) и др.

5.2 Преглед прихода и примитака

Гранична полиција БиХ је у 2017. години евидентирала приходе у укупном износу од 785.316 КМ. Значајнији приходи остварени су на основу наплате новчаних казни (516.350 КМ) и продаје сталних средстава – возила (153.853 КМ).

Поступајући у складу са својим надлежностима, спроводећи одредбе Закона о надзору и контроли преласка државне границе, Закона о кретању и боравку странаца и азилу те спречавању, откривању и истраживању дјела која су прописана кривичним законима у БиХ Гранична полиција БиХ врши издавање прекршајних налога. Успостављен је систем евидентирања издатих прекршајних налога на начин да се приликом издавања налога исти евидентира у Регистар новчаних казни (ROF) у којем се прати статус налога. Аутоматски се евидентира плаћање прекршајног налога уколико је у уплатници назначен његов број. Гранична полиција БиХ има проактиван став по питању праћења и контроле наплате прихода. Проблем постојећег Регистра новчаних казни је тај што није извршена надоградња, у моменту када је законским измјенама остављена могућност ослобађања плаћања друге половине изречене новчане казне уколико се прихвати одговорност за прекршај и у року од 8 (осам) дана изврши уплата половине од износа изречене новчане казне. Због наведеног, извјештаји о ненаплаћеним прекршајним налозима које систем генерише нису поуздани.

Препорука

Потребно је, у циљу превазилажења насталих неусклађености и обезбјеђења поузданих извјештаја, наставити с инсистирањем на надоградњи Регистра новчаних казни, а све у циљу обезбјеђења тачности података које садржи Регистар.

Према презентованим подацима, Гранична полиција БиХ, у случајевима када се плаћање налога за прекршаје не врши благовремено, покреће поступак принудне наплате. Констатовали смо да ентитети различито поступају по захтјевима за принудну наплату. Наиме, док Пореска управа РС проводи поступак принудне наплате, Поресна управа ФБиХ је одбила упућене им захтјеве. Образложење за одбијање захтјева је засновано на законским ограничењима. Тачније, законским одредбама ФБиХ је прописано да се поступци принудне наплате могу примјењивати само за ону поресну обавезу за коју је уручен налог за плаћања од стране Поресне управе ФБиХ. Информисани смо током ревизије да су покренуте активности за рјешавање наведене проблематике. Сходно наведеном, поново истичемо питање

неусклађености прописа, које као последицу има немогућност ефикасне наплате потраживања по основу издатих прекршајних налога.

Анализирајући динамику наплате прекршајних налога може се уочити да се значајнија потраживања од издатих, а неплаћених прекршајних налога односе на авиокомпаније које врше превоз путника преко међународних аеродрома у БиХ. Према извјештају из Регистра новчаних казни, о реализацији извршења новчаних казни, ненаплаћене новчане казне од правних лица (авиокомпанија) у 2017. години су износиле 228.540 КМ. Гранична полиција БиХ је у октобру 2017. године информисала Дирекцију за цивилну авијацију БиХ, Министарство правде БиХ, Министарство комуникација и транспорта БиХ о проблему наплате потраживања од авиокомпанија, посебно оних које немају своја представништва у БиХ, и презентовала податак да потраживања од четири компаније за неплаћене прекршаје из 2015. и 2016. године износе 192.000 КМ.

Имајући у виду да није системски обезбијеђено, евидентирање потраживања по основу издатих налога, кроз Главну књигу Министарства финансија и трезора БиХ, као и чињеницу да исказана потраживања из Регистра новчаних казни нису поуздана, сматрамо да је неопходно да се све релевантне институције укључе у стварање услова који обезбјеђују поуздано праћење и наплату законом изречених казни. Успостављени систем праћења новчаних казни, с уоченим недостацима, доводи у питање сврху издавања прекршајних налога у појединим случајевима. Цијенећи све предузете активности Граничне полиције БиХ за наплату потраживања по издатим прекршајним налозима, ипак остаје чињеница да због слабости система наплате долази до застаре потраживања по овом основу.

Препорука

Имајући у виду све наведене слабости система наплате прихода, потребно је да поред Граничне полиције БиХ и све друге релевантне институције заузму проактиван став из дијела својих надлежности, а како би се у коначници потраживања по издатим прекршајним налозима наплатила или свела на минимум.

Надаље, Гранична полиција БиХ је остварила приход од продаје основних средстава, а на основу проведене лицитације. Предмет продаје у највећој мјери су била возила. Продаја је вршена на основу прикупљања затворених писмених понуда. Предмет продаје је било 38 возила, два агрегата и два бицикла. По поменутој лицитацији није извршена продаја свих возила, јер није исказано интересовање за куповину. Тачније, продата су 22 возила за укупно 194.153 КМ. Закључени су уговори о купопродаји на основу којих је и извршена уплата средстава. У обрачунском периоду је на основу закључених купопродајних уговора евидентиран приход од 153.853 КМ, док су преостала средства уплаћена у 2018. години када су и закључени купопродајни уговори.

Сагледавајући успостављени систем продаје сталних средстава може се констатовати да Гранична полиција БиХ нема писана правила за поступање приликом продаје. Имајући у виду чињеницу да се континуирано, кроз године, врши продаја средстава Граничне полиције БиХ, потребно је прецизно дефинисати начин поступања приликом провођења ових поступака. Уочено је да није пракса да се, поведеној лицитацији и сачињеном извјештају, донесе акт, од стране одговорног лица, којим се потврђује прихватање приједлога комисије. Наведени акт би требао да представља основ за провођење даљих активности по наведеном процесу.

Препорука

Сматрамо да је потребно интерним актом дефинисати процедуре провођења продаје сталних средстава с прецизно дефинисаним обавезама и одговорностима свих судионика укључених у процес продаје основних средстава Граничне полиције БиХ.

5.3 Биланс стања

У Билансу стања на 31.12.2017. године исказана су укупна средства у износу од 18.156.302 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 26.021.274 КМ.

У Табели 2. приказана је структура средстава и обавеза Министарства.

Табела 2.
у КМ

Износи

Опис	Салдо 31.12.2016	Салдо 31.12.2017	Индекс 3/2
1	2	3	4
Готовина, краткорочна потраживања и залихе	679.382	492.539	72
Стална средства	19.307.133	17.663.763	91
Укупно актива:	19.986.515	18.156.302	91
Краткорочне обавезе и разграничења	7.303.243	8.357.511	114
Дугорочне обавезе и разграничења	-	-	-
Извори средстава	19.307.133	17.663.763	91
Укупно пасива:	26.610.377	26.021.274	98

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (442.244 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (17.663.763 КМ), обавезе према добављачима (2.631.458 КМ), обавезе према запосленима, укључујући порезе и доприносе (5.257.567 КМ) и краткорочна разграничења (451.193 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Средства

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 442.244 КМ. Значајна краткорочна потраживања односе се на: потраживања по основу рефундација боловања која су на 31.12.2017 године исказана у износу од 61.227 КМ, на остала потраживања која су на 31.12.2017 године исказана у износу од 29.005 КМ (највећим дијелом се односе на потраживања по основу путних трошкова екстрадиција те по пројектима Фронтекса), те потраживања од Херцеговачке банке по основу депонованих средстава у износу од 313.991 КМ. Потраживања од Херцеговачке банке мања су за 137.012 КМ у односу на претходну годину, а разлог је дјелимично

затварање потраживања из ликвидационе масе Херцеговачке банке.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 39.273 КМ и односе се на разграничени расход по основу унапријед плаћених трошкова који се односе на наредни обрачунски период и који ће се пренијети на трошкове у 2018. години, а евидентирани су на име обезбјеђења имовине и каско осигурања возила за дио 2018. године.

5.3.2 Обавезе и разграничења

Краткорочне текуће обавезе исказане су у износу од 2.648.751 КМ, што је у односу на претходну годину више за 1.242.535 КМ. Значајне краткорочне текуће обавезе односе се на обавезе према добављачима које су на 31.12.2017. године исказане у износу од 2.626.723 КМ.

Краткорочна разграничења: У оквиру пасиве исказана су краткорочна разграничења у износу од 451.193 КМ. Вриједносно значајнија средства исказана су на конту разграничени расходи за набавку роба и услуга (432.077 КМ).

Анализирајући промет на наведеном конту, може се констатовати да пренесено стање из претходне године није затворено у цијелости. Тачније, Гранична полиција БиХ је на основу закључених уговора у 2016. години резервисала средства за набавку роба и услуга у вриједности од 448.712 КМ. Током године, на основу испостављених фактура, извршено је плаћање у вриједности од 412.044 КМ, док је 9.355 КМ по основу зарачунатих пенала због кашњења у извршењу уговора оприходовано. Процесом ревизије уочено је да закључени уговор за набавку специјалне опреме у вриједности од 27.312 КМ, на основу кога је и извршено резервисање средстава у 2016. години није реализован. Дато нам је образложење да је разлог кашњења реализације закљученог уговора¹ неблаговремено прибављање дозволе за увоз опреме која је предмет набавке те да се испорука може очекивати у наредном периоду. *Резервисана средства за набавку роба и услуга која се не реализују у року од годину дана третирају се као приход институција Босне и Херцеговине.*

Надаље, Гранична полиција БиХ је, поред наведених 27.312 КМ, крајем године евидентирала и обавезе за капиталне издатке по основу уговора закључених крајем 2017. године у вриједности од 404.765 КМ, а за које ће рачуни бити испостављени у наредној фискалној години. Закључно са 31.03.2018. године испостављени су рачуни у вриједности од 166.469 КМ.

5.3.3 Попис средстава и обавеза

Гранична полиција БиХ је благовремено предузела активности на провођењу пописа. Одлуком директора формирана је Централна пописна комисија, као и пописне комисије по теренским канцеларијама. Формиране су комисије за попис имовине, обавеза и потраживања, које су у складу с датим упутством проводиле попис на терену. На основу извјештаја пописних комисија с терена, Централна пописна комисија је 23.02.2017. године сачинила Извјештај о извршеном попису имовине, обавеза и потраживања на 31.12.2016. године, који је усвојило руководство Граничне полиције БиХ. Гранична полиција БиХ је такође извршила попис туђих средстава,

средства Министарства безбједности БиХ која су привремено дата на кориштење Граничној полицији БиХ, међутим, у извјештају о попису није евидентиран податак да је једно возило Граничне полиције БиХ дато на кориштење Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ.

Централна пописна комисија је констатовала да стварно стање сталних средстава не одговара књиговодственом. Наиме, утврђен је мањак основних средстава садашње вриједности 2.942 КМ, а укупне набавне вриједности 34.733 КМ.

По проведеном попису, пописне комисије су предложиле за отпис опрему која је дотрајала, оштећена или због застарјеле технологије неупотребљива, чија је укупна набавна вриједност 835.816 КМ, а садашња неотписана вриједност 44.786 КМ. С обзиром на то да је за отпис највећим дијелом предложена компјутерска опрема и опрема за пренос података и гласа, прибављено је мишљење стручних лица о оправданости отписа. Средства предложена за отпис су евидентирана на конту средства ван употребе.

Руководство институције је усвојило Извјештај Централне комисије те наложило да се поступи у складу с наведеним Извјештајем. Директор Граничне полиције БиХ је наложио да све организационе јединице, у којима је утврђен мањак, доставе извјештаје руководиоцима о насталом мању. За вријеме ревизије информисани смо да су у току изјашњења запослених о утврђеним мањковима. Такође, донесена је Одлука о начину расходовања сталних средстава, којом је прецизно дефинисан начин поступања с расходованом опремом и именована је комисија за реализацију наведеног посла. Процес расходовања је у вријеме обављања ревизије био у току.

Увидом у Главну књигу Граничне полиције БиХ може се констатовати да је на конту 011321 – Моторна возила на дуговној страни евидентирано стање на 31.12.2017. године у износу од 3.017.403 КМ, што није стварна вриједност набављених возила у Граничној полицији БиХ. Гранична полиција БиХ је у 2017. години евидентирала набавку моторних возила у вриједности од 904.781 КМ. Разлог већег приказивања стања на дуговној страни је тај што систем евидентира и локацијске промјене у модулу основних средстава, које се одражавају у Главној књизи.

Препорука

Узимајући у обзир да је током пописа утврђен мањак сталних средстава, потребно је појачати интерне контроле у погледу располагања јавним средствима.

Потребно је, у сарадњи с Министарством финансија и трезора БиХ, извршити унапређење помоћних евиденција, а све у циљу генерирања тачних података у Главној књизи.

Извршен је попис краткорочних обавеза и разграничења са стањем на 31.12.2017. године. Сходно извршеном попису, обавезе према добављачима износе 2.626.723 КМ. Сачињена је и спецификација обавеза према добављачима на 31.12.2017. године с прометом и салдима истих. У образложењу спецификације евидентирано је 478 добављача. Констатовано је да је Гранична полиција БиХ одговорила на 124 извјештаја о отвореним ставкама (IOS). Уочена су неслагања у испостављеним IOS-има, а исти су оспоравани дјелимично или у пуним износима. Оспоравања се односе или на износе књижних терећења или на то што фактуре добављача нису

запримљене у Граничној полицији БиХ. Најзначајнији неусаглашени износ из 2016. године се односио на IOS добављача Босна сунце осигурање д.д. на 31.12.2016. године, који Гранична полиција БиХ оспорава за износ од 50.264 КМ. Према евиденцији Граничне полиције БиХ, обавезе према Босна сунце осигурању д.д. су износиле 50 КМ. Према евиденцији из 2017. године Гранична полиција БиХ са 31.12.2017. године оспорава износ од 41.354 КМ према Adriatic осигурању (правни сљедник Босна сунце осигурања д.д.). Увидом у кореспонденцију између Adriatic осигурања д.д. и Граничне полиције БиХ, констатовано је да Гранична полиција БиХ оспорава одређене фактуре наведеног добављача с образложењем да се не налазе у њиховој књиговодственој документацији.

Током ревизије упутили смо конфирмације за пет значајнијих добављача Граничне полиције БиХ. На основу увида у достављене конфирмације констатовали смо да су два добављача потврдила износе евидентираних обавеза Граничне полиције БиХ на 31.12.2017. године, док су два добављача исказала већа потраживања према Граничној полицији БиХ у односу на исказане обавезе Граничне полиције БиХ на 31.12.2017. године у укупном износу од 6.040 КМ. За једног добављача у Граничној полицији БиХ је евидентиран салдо обавеза са 31.12.2017. године у износу од 92.383 КМ, а у достављеној конфирмацији евидентиран је износ од 46.620 КМ.

Препорука

Препоручујемо руководству Граничне полиције БиХ да анализира салда на контима добављача, те у контакту с истим изврши усклађивање међусобних потраживања и обавеза.

5.4 Преглед динамике запошљавања

На основу достављених података, у току 2017. године у Граничној полицији БиХ престанак радног односа евидентиран је за 112 запослених. Највећи број престанака радног односа је по основу пензионисања (84 службеника) те по основу споразумног прекида радног односа, смрти, прекобројности, неоправданог изостанка с посла, изречене правоснажне казне затвора у трајању од шест мјесеци и дуже, дисциплинских и других мјера и по основу истека периода рада на одређено вријеме. У току 2017. године у радни однос примљено је осам службеника и то: пет запослених на одређено вријеме и три запосленика по реализацији јавног огласа на неодређено вријеме. У току 2017. године у Граничној полицији БиХ је био 31 суспендовани службеник, а са 31.12.2017. године је било 13 суспендованих. Неплаћено одсуство у току 2017. године су користила четири лица. Унапријеђено је 18 запослених. У октобру 2017. године дошло је до повећања коефицијената за плате полицијских службеника од чина полицајац до чина главни инспектор. По реализацији јавног огласа из 2016. године, на неодређено вријеме примљена су три запосленика, а уговори о раду су истим закључени у децембру 2017. године.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Гранична полиција БиХ је донијела План јавних набавки за 2017. годину како је прописано Законом о јавним набавкама. Извршена је једна измјена Плана набавки у септембру 2017. године у погледу структуре предмета набавке униформи, повећање вриједности набавке код возила, уврштавања сервисирања копир-апарата и читача докумената у План јавних набавки. Измјена се односила и на промјену рокова за

набавке. За сваки поступак јавне набавке, одлуком директора, формирана је комисија која је проводила поступке јавних набавки.

Према презентованим подацима, Гранична полиција БиХ је у 2017. години провела укупно 11 поступака јавних набавки из текућих издатака (отворени, конкурентски, преговарачки и поступке у складу с Анексом II дио Б), те седам отворених и седам конкурентских поступака из капиталних издатака. Након претходно проведених поступка, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 5.057.139 КМ (3.515.101 КМ из текућих издатака и 1.542.037 КМ из капиталних издатака). Износ од 3.515.101 КМ обухвата и износ закључених оквирних споразума који осим за текуће обухватају и наредне године обухваћене оквирним споразумом (гориво, сервис копир-апарата и сл.).

Увидом у реализацију укупно покренутих поступака јавних набавки те тестирањем процедура значајнијих окончаних поступака јавних набавки (закључени уговори без ПДВ-а), који се односе на набавку возила (763.574 КМ), набавку униформе (825.641 КМ), набавку горива (2.145.771 КМ), канцеларијски материјал (185.779 КМ) утврђени су недостаци и слабости које наводимо у наставку.

Приликом *набавке горива*, укупне процијењене вриједности 3.690.765 КМ, која је била подијељена на 23 лота, и за коју се избор добављача вршио на основу критеријума економски најповољније понуде (80% цијена и 20% оперативна погодност) констатоване су одређене слабости система јавних набавки како слиједи: тендерском документацијом није прецизно дефинисано на који начин ће се мјерити удаљеност (удаљеност бензинских станица од уговорног органа), образац цијене није потпуно јасан и прецизан у погледу захтјева према понуђачима (нпр. дефинисано плаћање 30 дана, а остављена могућност понуђачу да даје понуду за плаћање), било је више жалби на радње у поступку, које су биле основане, што указује на слабости система, а узрокује и кашњење у реализацији поступка јавне набавке.

При набавци *канцеларијског материјала* процијењене вриједности 200.000 КМ с ПДВ-ом, закључен је оквирни споразум на износ од 217.361 КМ с ПДВ-ом, међутим, у препоруци Комисије за јавне набавке директору да закључи оквирни споразум се не наводи одступање од процијењене вриједности набавке. У датом поступку није тражена гаранција за добро извршење уговора.

6.1 Набавка возила

Набавку возила Гранична полиција БиХ је провела путем отвореног поступка процијењене вриједности 868.889 КМ кроз два лота: лот-1 набавка два моторна возила (91.111 КМ без ПДВ-а) и лот-2 набавка 13 комбија (777.778 КМ без ПДВ-а). Поступак је покренут у јуну 2017. године. Критеријум за додјелу уговора била је економски најповољнија понуда на основу подкритеријума цијена понуде 95 бодова и оперативни трошкови 5 бодова.

Према Извјештају о преузимању тендерске документације исту је преузео 31 регистровани понуђач. Записником о оцјени понуда, комисија је констатовала да су за лот-1 пристигле двије прихватљиве понуде које су изнад процијењене вриједност набавке (више за цца 21.000 КМ) те је дата препорука да се поступак за лот-1 поништи, што је и прихваћено.

За лот-2 пристигле су 3 понуде од којих је комисија констатовала да су двије прихватљиве, а једна неприхватљива јер не испуњава услове из тендерске документације. Двије понуде које испуњавају услове су биле понуде дистрибутера

возила марке VW.

Комисија је дала препоруку да се уговор закључи с најповољнијим понуђачем чија понуда без ПДВ-а износи 763.574 КМ (цијена 95% без укључених оперативних трошкова). На одлуку о избору најповољнијег понуђача изјављена је жалба понуђача који није испуњавао квалификационе услове за лот-2, коју је Канцеларија за разматрање жалби одбила.

Уговор за набавку 13 возила (комби VW T5) је закључен 30.10.2017. године. Возила су запримљена у Граничној полицији БиХ 28.12.2017. године.

Увидом у тендерску документацију те на основу разговора обављеног са запосленим у Одсјеку за јавне набавке, можемо констатовати да је техничка спецификација за лот-2 сачињена на начин да су постављени отворени интервали везани за одређене карактеристике возила, да су по лоту-2, за тако постављене услове у спецификацијама, достављене двије квалификоване понуде и то од дистрибутера возила марке VW, да се на лоту-2, према добијеним информацијама током ревизије, могао јавити понуђач који нуди VW комби Т5 (4x4), да је једини понуђач који је још могао понудити комби тражених карактеристика (4x4) дистрибутер возила Mercedes у БиХ, међутим, цијена таквог возила је знатно виша од цијене VW комбија, односно процјене вриједности набавке.

Узимајући у обзир расположива средства за набавку возила (процијењену вриједност набавке), наведено указује на ограничење конкуренције у поступку набавке по лоту 2 на један модел и марку возила које се набавља.

Препорука

Гранична полиција БиХ је дужна да приликом провођења јавне набавке поступа у складу с основним принципима јавних набавки (члан 3. Закона о јавним набавкама), јер ће само у том случају бити остварен циљ јавне набавке, а то је најефикасније кориштење јавних средстава.

6.2 Набавка униформи

Набавка униформи је проведена путем отвореног поступка процијењене вриједности од 1.242.852 КМ. Гранична полиција БиХ је наведену набавку првобитно планирала покренути у периоду април – мај 2017. године, али је промјеном Плана јавних набавки, којом је извршена и промјена планираних износа по предметима набавке, рок за покретање помјерен на септембар 2017. године, када је и покренута предметна набавка. Набавка је била подијељена на седам лотова (ципеле, чарапе, кишни мантил и кабанице, јакне, панталоне, кошуље, прслуци). За лот-1 (ципеле) и лот-3 (кишни мантил и кабанице) су поступци поништени. У првом лоту је била уложена жалба, а у другом није било квалификованих понуда.

За остале лотове, 31.12.2017. године су закључени уговори у укупној вриједности од 825.641 КМ. По лоту-4 (јакне), који је био по вриједности највећи, достављена је само једна понуда и с истим понуђачем је закључен уговор на износ од 714.750 КМ, колико је била и процијењена вриједност набавке.

Препорука

С обзиром на то да је поступак набавке униформи врло захтјеван у погледу

сачињавања тендерске документације и провођења саме процедуре набавке, потребно је на вријеме планирати провођење наведеног поступка, како се исти не би проводио пред крај године када не постоји могућност понављања поступка у случају жалби, недовољног броја понуда и слично, што је био случај за неке лотове у претходно описаном поступку.

6.3 Директни споразуми

Укупно реализовани издаци по основу директних споразума у 2017. години износе 244.799 КМ с ПДВ-ом.

Увидом у документацију, за неколико директних споразума уочене су одређене неправилности приликом провођења истих, које се огледају у сљедећем: понуде се прикупљају прије него се донесе одлука о покретању поступка јавне набавке путем директног споразума; одлука о покретању и одлука о одобравању поступка доносе се на исти дан; процијењене вриједности, које се наводе у одлуци о покретању поступка, одређују се на основу прерачуна и пристигле понуде најповољнијег добављача.

Препорука

Препоручујемо отклањање недостатака везаних за провођење директних споразума.

6.4 Реализација уговора и оквирних споразума

Набавка униформи: Приликом провођења дате врсте набавке од понуђача је тражено достављање узорка као и испитивање код овлашћених института да ли достављена тканина испуњава услове из тендерске документације.

Понуђачи су испунили ову врсту обавезе и доставили узорак предмета набавке који нуде с доказима да исти испуњава захтјеве из тендерске документације (на примјер, сировински састав тканине и сл.).

Како се у поступку набавке униформи проводе активности у погледу доказивања квалитета узорка у односу на захтјеве из тендерске документације, нисмо се увјерили да се на адекватан начин провјерава и при реализацији уговора, да ли испоручени дио униформи одговара по квалитету понуђеном предмету набавке – узорку. Сходно наведеном, намеће се питање успоставе система квалитативне провјере испоручених роба.

Препорука

Препоручујемо да се размотре модалитети који ће омогућити да се при испорукама дијелова униформи за које је тражен узорак врши провјера квалитативних својстава роба које се набављају, сходно захтјевима који су били прописани у тендерској документацији.

У уговорима су прописане казне, односно пенали, за кашњење у извршењу испорука. Гранична полиција БиХ обрачунава кашњења прописана уговором кроз књижне обавијести.

Компјутерски материјал: Ревидирањем издатака за компјутерски материјал утврђено је да су набавке реализоване на основу закљученог оквирног споразума у 2015. години с изабраним добављачима. Вриједност набавке износи 400.000 КМ за период од три године. Приликом сваке појединачне набавке компјутерског материјала врши се мини тендерисање и сваки пут је као најповољнији изабран исти понуђач. Увидом у документацију уочили смо да је одлучујући критеријум за избор најповољнијег понуђача економски најповољнија понуда. Као подкритеријуми су кориштени 50% цијена тонера, а 50% број принтаних страница по једном тонеру. Према презентованим подацима, Гранична полиција БиХ је проследила захтјев према организационим јединицама да достављају извјештаје о броју страница које се принтају између двије промјене тонера. *Међутим, иако је такав захтјев упућен организационим јединицама у децембру 2017. године, у вријеме вршења ревизије нису нам презентовани извјештаји од организационих јединица по наведеном основу.*

Праћење реализације уговора: Гранична полиција БиХ је поступајући по препоруци ревизије из Извјештаја за 2016. годину извршила одређене активности у погледу праћења реализације уговора и оквирних споразума сачинивши прегледе о реализацији количински и финансијски путем Еxсел табеле. Међутим, како Гранична полиција БиХ има складиште преко којег се евидентира пријем роба које се испоручују по уговорима и оквирним споразумима, сматрамо да се наведене евиденције уз адекватну информатичку подршку могу искористити у циљу праћења реализације уговора и оквирних споразума. Сматрамо да би такав систем праћења био поуздан и рационалан јер ће званичне евиденције из складишта користити за праћење реализације и на прави начин ће онемогућити, кроз континуирано праћење, количинско или финансијско прекорачење закључених уговора (оквирних споразума).

Препорука

Препоручујемо да се у сарадњи с ИТ одсјеком изврши увезивање евиденција из складишта с Одсјеком за логистику и Одсјеком за финансије у циљу ефикасног праћења (количински и финансијски) реализације закључених уговора и оквирних споразума.

Увидом у презентоване податке о реализацији оквирних споразума можемо констатовати да су неки оквирни споразуми на ниском степену реализације и то за: набавку јакни, гдје је закључен оквирни споразум за период 2015–2018. година на износ од 1.090.800 КМ, а реализација с 2017. годином износи 580.500 КМ, те набавку панталона и сукњи гдје је оквирни споразум такође закључен на период 2015–2018. година на износ од 899.835 КМ, а реализација с 31.12.2017. године је износила 479.308 КМ.

6.5 Заједничке набавке за полицијска тијела БиХ

Након више одржаних састанака у току 2017. и 2018. године, Гранична полиција БиХ је 15.05.2018. године потписала Споразум о провођењу поступака јавних набавки с Државном агенцијом за истраге и заштиту БиХ, Дирекцијом за координацију полицијских тијела БиХ и Агенцијом за полицијску подршку БиХ, чиме су се стекли одређени услови за провођење одредбе члана 24. став 1. тачка ј) Закона о Дирекцији

за координацију полицијских тијела и о агенцијама за подршку полицијској структури БиХ, у којој се наводи да је Агенција за полицијску подршку надлежна за провођење тендерске процедуре за одређену опрему за полицијска тијела у БиХ.

Наведеним Споразумом дефинисан је предмет набавке, процедуре, обавезе полицијских тијела, именовање и начин рада комисије за набавке. Ефекти наведеног Споразума ће бити предмет ревизије за 2018. годину.

Препорука

Препоручујемо Граничној полицији БиХ да предузме све потребне активности из оквира своје надлежности у циљу имплементације потписаног Споразума о провођењу поступака јавних набавки.

7. ОСТАЛО

7.1 Судски спорови

Током 2017. године Гранична полиција БиХ је, према достављеној евиденцији, од стране Одсјека за правне послове и писарницу, поступала у 26 поступака покренутих по различитим основама (накнада штете, поништење рјешења, дуг и сл.).

У погледу збира утужених износа у поступцима у којима је истакнута вриједност спора, ради се о новчаним средствима у укупном износу од 100.205 КМ, од којих се приближно 60% (41.165 КМ) односи на парничне поступке покренуте против фондова здравственог осигурања у Федерацији БиХ, а по основу новчаних потраживања и дуга за 2015. годину. Наведени спорови нису окончани правомоћном судском пресудом, односно, још увијек су у току. Уочени су мањи недостаци у погледу евиденција активних судских спорова, али исти директно утичу на вођење и поступање у оквиру законских рокова.

Препорука

Препоручујемо да се размотре могућности којима би се убрзао поступак наплате потраживања од фондова здравственог осигурања.

Евиденције свих спорова је потребно сачинити у виду табеларног прегледа и на начин да садрже све релевантне податке о поступку, чиме би се олакшало праћење тока истих те омогућило правовремено поступање када се укажу потребе.

8. КОМЕНТАРИ

Гранична полиција БиХ је, у остављеном року, доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији за 2017.годину.

У достављеним коментарима су углавном дата појашњења и образложења која су нам била позната током ревизије или су наведене већ предузете или планиране активности по датим препорукама ревизије.

Сходно достављеним коментарима извршили смо одређене исправке у тексту који су техничке природе и немају утицаја на налазе и препоруке наведене у извјештају о обављеној ревизији.

Узимајући у обзир наведено, овај извјештај представља коначни извјештај који, изузимајући одређене претходно поменуте исправке, није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији.

Чланови тима за финансијску ревизију

Наташа Павловић, виши
ревизор, с.р.

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Ивона Козар, ревизор, с.р.

Нерман Велић, ИТ ревизор,
с.р.

Садмир Тескереџић, правник,
с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију – вођа тима

Неџад Хајтић, виши ревизор,
с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2017. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2017. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2017. годину

Назив институције: Гранична полиција БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	71.620.000	0	71.620.000	64.737.108	90
Бруто плате и накнаде	53.550.000		53.550.000	49.255.740	92
Накнаде трошкова запослених	11.150.000		11.150.000	9.998.931	90
Путни трошкови	230.000		230.000	214.878	93
Издаци телефонских и пошт. услуга	290.000		290.000	214.220	74
Издаци за енергију и ком. услуге	450.000		450.000	417.596	93
Набавка материјала	2.930.000		2.930.000	2.349.518	80
Издаци за усл. превоза и горива	1.000.000		1.000.000	856.839	86
Унајмљивање имовине и опреме	490.000		490.000	473.725	97
Издаци за текуће одржавање	800.000		800.000	575.358	72
Издаци за осигурање	210.000		210.000	179.476	85
Уговорене и друге посебне услуге	520.000		520.000	200.827	39
2. Капитални издаци	2.460.000	3.743	2.463.743	1.828.275	74
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина	100.000		100.000	73.005	73
Набавка опреме	2.006.000	3.743	2.009.743	1.558.550	78
Набавка осталих сталних средстава	9.000		9.000		0
Набавка сталних средстава у облику права	345.000		345.000	196.720	57
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	0	0	0	
			0		
Укупно (1+2+3+4+5)	74.080.000	3.743	74.083.743	66.565.383	90

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2018. године.

Директор:
Главни генерални инспектор

Зоран Галић

Биланс стања на 31.12.2017. године

Назив институције: Гранична полиција БиХ

Табела II

Опис	31.12.2016.	31.12.2017.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	679.382	492.539	72
Новчана средства	12.438	10.906	88
Краткорочна потраживања	631.892	442.244	70
Краткорочни пласмани	116	116	100
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења	34.935	39.273	112
2. Стална средства	19.307.133	17.663.763	91
Стална средства	57.118.014	56.755.236	99
Исправка вриједности	37.810.881	39.091.473	103
Неотписана вриједност сталних средстава	19.307.133	17.663.763	91
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	19.986.515	18.156.302	91

3. Краткорочне обавезе и разграничења	7.303.243	8.357.511	114
Краткорочне текуће обавезе	1.406.216	2.648.751	188
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	5.436.684	5.257.567	97
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	460.343	451.193	98
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	19.307.133	17.663.763	91
Извори средстава	19.307.133	17.663.763	91
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	26.610.377	26.021.274	98
------------------------------	-------------------	-------------------	-----------

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2018. године.

Директор:
Главни генерални инспектор

Зоран Галић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Граничне полиције БиХ Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Гранична полиција БиХ) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2017. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број: 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину (Службени гласник БиХ број 94/16) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Граничне полиције БиХ.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневјере и остале незаконитости.

Датум, 28.02.2018. година

Директор:
Главни генерални инспектор

Зоран Галић